Pobrane z czasopisma Folia Bibliologica **http:/foliabibliologica.umcs.pl**
Data: 23/11/2026 17:44:34

„FOLIA BIBLIOLOGICA" (2022), VOL. LXIV
DOI: 10.17951/fb.2022.64.177-180

Anna Strumińska
Biblioteka Główna
Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie
ORCID ID: 0000-0002-9095-2309

Katarzyna Wójcik
Biblioteka Główna
Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie
ORCID ID: 0009-0003-9308-8645

Urszula Zielińska
Biblioteka Główna
Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie
ORCID ID: 0009-0002-8732-8975

SPRAWOZDANIE Z PRZEPROWADZONYCH SZKOLEŃ PRACOWNIKÓW BIBLIOTEKI GŁÓWNEJ UNIWERSYTETU MARII CURIE-SKŁODOWSKIEJ W LUBLINIE W MODULE UDOSTĘPNIANIA NOWEGO SYSTEMU BIBLIOTECZNEGO ALMA

W lutym 2022 roku w Bibliotece Głównej Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie rozpoczął się proces wdrażania nowego systemu bibliotecznego ALMA zintegrowanego z wyszukiwarką zasobów bibliotecznych PRIMO. Wszystkie koszty wdrożenia i utrzymania systemu pokryła Biblioteka Narodowa operator Priorytetu 1. Kierunku Interwencji 1.2. Budowa ogólnokrajowej sieci bibliotecznej przez zintegrowany system zarządzania zasobami bibliotek Programu Wieloletniego „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa 2.0 na lata 2021–2025".

ALMA to system, który funkcjonuje już w ponad 2500 instytucjach na świecie. Korzystają z niej m.in. najbardziej renomowane ośrodki akademickie, takie jak Cambridge, Harvard, Oxford. W Polsce posługują się tym systemem

Pobrane z czasopisma Folia Bibliologica **http:/foliabibliologica.umcs.pl**
Data: 23/11/2026 17:44:34

Biblioteka Narodowa, Uniwersytet Jagielloński, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, Katolicki Uniwersytet Lubelski, Wojewódzkie Biblioteki Publiczne w Lublinie i w Kielcach oraz inne ośrodki Polski, a 24 listopada 2022 r. do tego grona dołączyła Biblioteka Główna UMCS.

ALMA to nowoczesny, oparty o chmurowe rozwiązania system, który swym działaniem obejmuje realizację wszystkich procesów bibliotecznych:

- gromadzenie zbiorów (zakup, ewidencja),
- opracowanie zbiorów,
- udostępnianie zbiorów w wypożyczalniach i czytelniach,
- obsługa zleceń (zamówienia, rezerwacje, zakup).

Podnosząc poziom funkcjonowania Biblioteki Głównej UMCS nasi Czytelnicy otrzymali szybki dostęp do informacji o zbiorach macierzystej biblioteki i zbiorach połączonych katalogów Biblioteki Narodowej. Przełożyło się to na zwiększenie jakości obsługi czytelników, obniżenie kosztów związanych z utrzymywaniem infrastruktury informatycznej oraz optymalizację czasu pracy bibliotekarzy.

Do wdrożenia nowego systemu bibliotecznego dyrektor Biblioteki Głównej UMCS powołał zespół wdrożeniowy, zajmujący się odpowiednio: migracją danych z wcześniejszego systemu Virtua, gromadzeniem, opracowaniem i udostępnianiem zbiorów. Osoby z zespołu wdrożeniowego, po otrzymaniu odpowiedniego instruktarzu w ramach warsztatów organizowanych przez Bibliotekę Narodową i zespół projektowy firmy Ex Libris, rozpoczęły szkolenia pracowników biblioteki z poszczególnych modułów.

Szkolenia bibliotekarzy z modułu udostępniania zbiorów Biblioteki Głównej UMCS prowadziły: Anna Strumińska, członek zespołu wdrożeniowego i pracownik Oddziału Udostępniania; Katarzyna Wójcik, pracująca w Oddziale Udostępniania Biblioteki Głównej oraz koordynator wdrożenia Urszula Zielińska, kierownik Oddziału Informatyzacji Procesów Bibliotecznych i Kontroli Zasobów, która planowała terminy spotkań, przygotowywała sprzęt szkoleniowy oraz prowadziła szczegółowe instruktaże z wszystkich funkcji i procesów w nowym systemie bibliotecznym.

Szkolenia z zakresu udostępniania rozpoczęły się w lipcu 2022 roku. Jako pierwsi zostali przeszkoleni bibliotekarze pracujący w Bibliotece Głównej. Od sierpnia 2022 roku szkolenia rozpoczęli bibliotekarze z bibliotek specjalistycznych UMCS.

W ramach trzech spotkań warsztatowych przeszkolono 74 pracowników udostępniania całego systemu informacyjno-bibliotecznego UMCS.

Program szkoleń opracowano w taki sposób, aby każdy pracownik został przygotowany do zadań na swoim stanowisku pracy w poszczególnych agendach bibliotecznych.

Szkolenia z udostępniania dotyczyły przede wszystkim:

– omówienia podstawowych funkcji dotyczących systemu ALMA,

Pobrane z czasopisma Folia Bibliologica **http:/foliabibliologica.umcs.pl**
Data: 23/11/2026 17:44:34

– omówienia procesów zarządzania użytkownikami w ALMIE w punktach wypożyczeń,
– wypożyczeń i zwrotów na koncie czytelnika,
– komunikacji z czytelnikiem,
– zamawiania i rezerwowania materiałów bibliotecznych.

Tabela 1. Liczba przeszkolonych pracowników Biblioteki UMCS z zarządzania użytkownikami i procesami udostępniana w systemie ALMA

Biblioteka Główna UMCS – oddziały	Liczba przeszkolonych pracowników
BG Oddział Udostępniania Zbiorów	16
BG Oddział Zbiorów Specjalnych	4
BG Oddział Informacji Naukowej	6
BG Oddział Przechowywania, Konserwacji i Digitalizacji Zbiorów	7
Biblioteki Specjalistyczne UMCS	
Biblioteka Centrum Europy Wschodniej	1
Biblioteka Centrum Języka i Kultury Polskiej	2
Biblioteka Instytutu Pedagogiki	2
Biblioteka Instytutu Psychologii	2
Biblioteka Nauk Biologicznych	3
Biblioteka Wydziału Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej	2
Biblioteka Wydziału Artystycznego	3
Biblioteka Wydziału Chemii	2
Biblioteka Wydziału Ekonomicznego	4
Biblioteka Wydziału Filozofii i Socjologii	2
Biblioteka Wydziału Matematyki, Fizyki i Informatyki	2
Biblioteka Wydziału Politologii i Dziennikarstwa	2
Biblioteka Wydziału Prawa i Administracji	4
Międzywydziałowa Biblioteka Filologiczno-Historyczna	10
	Ogółem: 74 osoby

Podczas praktycznych zajęć najwięcej problemów w nowym systemie sprawiła bibliotekarzom obsługa opłat na koncie czytelnika. Spowodowane to było tym, że płatności za przetrzymanie w poprzednim systemie Virtua były nałożone tylko na książki z Biblioteki Głównej. ALMA globalnie ujednoliciła sposób opłat za przetrzymania we wszystkich bibliotekach systemu bibliotecznego UMCS. Nowością w systemie dla bibliotekarzy była opcja „zmiana terminu zwrotu", która pozwala skracać i wydłużać termin wypożyczenia pozycji na koncie czytelnika. Zmienił się również sposób komunikacji z czytelnikiem. W nowym systemie wysyłane są powiadomienia o etapie realizacji zamówień, przypomnień o terminie zwrotu, zwrocie książek, dokonanych opłatach, stanie konta czytelnika.

Pracownicy, którzy nie mogli uczestniczyć w terminowych szkoleniach, zgłaszali się do osób koordynujących pracę udostępniania w ramach indywidualnych konsultacji (szkoleń). Do uruchomienia pracy w nowym systemie, czyli do 24 listopada

Pobrane z czasopisma Folia Bibliologica **http:/foliabibliologica.umcs.pl**
Data: 23/11/2026 17:44:34

Tabela 2. Program i terminy prowadzonych szkoleń

<table>
<tr><td>Założenia szkoleń</td><td colspan="3">• Omówienie podstawowych funkcji dotyczących systemu ALMA
• Omówienie procesów zarządzania użytkownikami w Almie w punktach wypożyczeń
• Wypożyczenia i zwroty na koncie czytelnika
• Komunikacja z czytelnikiem
• Zamawianie i rezerwowanie materiałów bibliotecznych</td></tr>
<tr><td rowspan="4">Ćwiczenia praktyczne</td><td>Terminy szkoleń</td><td>Omawiane zagadnienia na szkoleniach</td><td>Prowadzący szkolenia</td></tr>
<tr><td>I grupa
25, 28 lipca,
01 sierpnia 2022 r.</td><td rowspan="3">1. Zakładanie konta czytelnika (obowiązkowe dane na koncie czytelnika i wyświetlanie szczegółów konta)
2. Wypożyczenia książek na konto czytelnika „Zarządzanie kontem czytelnika”
3. Prolongaty i zmiana terminu wypożyczenia
4. Zwroty książek
5. Dodawanie uwag widocznych dla czytelnika, blokad konta
6. Wysyłanie komunikatów i e-maili do czytelnika
7. Obsługa opłat na koncie czytelnika
8. Składanie zamówień w imieniu czytelnika
9. Skanowanie zamówionych egzemplarzy i powiadomienia wysyłane do czytelnika
10. Rezerwowanie książek wypożyczonych przez innego czytelnika
11. Składanie zamówień za pomocą PRIMO
12. Drukowanie zamówień magazynowych – lista zamówień do realizacji
13. Skanowanie zamówionych egzemplarzy w punkcie odbioru
14. Anulowanie zamówienia
15. Obsługa zamówień przeterminowanych
16. Historia zmian na koncie czytelnika</td><td rowspan="3">Anna Strumińska, Katarzyna Wójcik, Urszula Zielińska</td></tr>
<tr><td>II grupa
08, 11, 17 sierpnia 2022 r.</td></tr>
<tr><td>III grupa
07–09 września 2022 r.</td></tr>
<tr><td>Oczekiwane wyniki</td><td colspan="3">• Zrozumienie warsztatu pracy na stanowiskach udostępniania w poszczególnych agendach bibliotecznych
• Omówienie ewentualnych zadań do konsultacji, które wymagają kontynuacji po szkoleniach</td></tr>
</table>

2022 r., bibliotekarze z Biblioteki Głównej UMCS i bibliotek specjalistycznych bardzo intensywnie przygotowywali się do pracy w punktach wypożyczeń zbiorów. Pojawiło się wiele pytań, wątpliwości, które zespół wdrożeniowy musiał zweryfikować. Pracownicy wymieniali się swoimi wrażeniami i doświadczeniami podczas praktycznych ćwiczeń w bazie testowej nowego systemu, aby w bazie produkcyjnej móc pewnie podjąć pracę na stanowiskach w swoich agendach udostępniania zbiorów. Rezultaty przeprowadzonych szkoleń przygotowujących do pracy w udostępnianiu zbiorów w systemie Alma widać w codziennej pracy bibliotek, co przekłada się na pozytywne opinie czytelników.